

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U TUZLI
Broj: 03 0 U 023782 23 U
Tuzla, 03.01.2024. godine

Kantonalni sud u Tuzli, prilikom nejavnog rješavanja po sudiji pojedincu Predragu Krsmanoviću, uz sudjelovanje zapisničara Edine Hasić, u upravnom sporu pokrenutom po tužbi tužioca N.Č., sina Dž., iz B., ..., zastupanog po punomoćniku Harisu Salkanoviću, advokatu iz Živinica, ulica M. Tita broj 2., protiv rješenja tuženog **Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar**, broj FZ3/2/2-31-2-306-2/23 MB/OB: ... od 07.06.2023. godine, u upravnoj stvari **ostvarivanja prava iz invalidskog osiguranja**, dana 03.01.2024. godine donio je sljedeću:

P R E S U D U

I- Tužba **SE UVAŽAVA**, pa se osporeno rješenje, bliže opisano u uvodu presude, kao i prvostepeno rješenje Kantonalne administrativne službe za Tuzlanski kanton u Tuzli, broj FZ6/2/1-31-2-53998/22, matični broj ... od 10.03.2023. godine, **PONIŠTAVAJU** i predmet vraća prvostepenom organu na ponovno rješavanje.

II- Tužena strana dužna je da tužiocu, na ime naknade troškova upravnog spora, isplati iznos od 240,00 KM, u roku od 30 dana od dana prijema ove presude, pod prijetnjom izvršenja.

O b r a z l o ž e n j e

Protiv rješenja tuženog bliže opisanog u uvodu presude, kao konačnog u upravnom postupku, tužilac je, dana 06.07.2023. godine, ovom sudu, putem naprijed navedenog punomoćnika, podnio dozvoljenu i blagovremenu tužbu za pokretanje upravnog spora.

Iz navoda tužbe slijedi da se osporeni akt pobija zbog toga što u aktu nije pravilno primijenjeno materijalno pravo, zbog povrede pravila postupka, posebno zbog nepotpuno i nepravilno utvrđenog činjeničnog stanja i nepravilnog zaključka u pogledu činjeničnog stanja.

Tužbom se predlaže da sud poništi osporeno rješenje i predmet vrati na ponovno odlučivanje, ili da sam riješi upravnu stvar tako da tužiocu prizna pravo na odgovarajuću novčanu naknadu zbog povrede na radu od 30.09.2021. godine, i to počev od tog dana do dana rasporeda na drugo radno mjesto i ubuduće, s tim što se u tužbi potražuju i troškovi upravnog spora za sastav tužbe po punomoćniku u iznosu od 240,00 KM.

Tuženi je u odgovoru na tužbu predložio da se tužba odbije kao neosnovana.

Tužba je osnovana.

Nakon što je razmotrio tužbu, odgovor na tužbu i sve upravne spise, sud je ispitao zakonitost osporenog rješenja, pa je cijeneći zahtjev, navode i razloge istaknute u tužbi i odgovoru na tužbu, te s tim u vezi odlučne činjenice, dokaze i podatke iz predmetnih upravnih spisa, odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Iz stanja u spisima predmeta slijedi da je osporenim aktom tuženi odbio kao neosnovanu žalbu tužioca izjavljenu protiv prvostepenog rješenja Kantonalne administrativne službe za

Tuzlanski kanton u Tuzli, broj FZ6/2/1-31-2-53998/22, matični broj ... od 10.03.2023. godine, kojim je utvrđeno da kod tužioca, koji je u radnom odnosu kod RMU „Banovići” d.d. Banovići, Rudnik „Površinska eksploatacija uglja”, postoji II kategorija invalidnosti zbog **povrede** od 30.09.2021. godine, pa mu se priznaje pravo na raspoređivanje odnosno zapošljavanje na drugo odgovarajuće radno mjesto koje ne iziskuje veću snagu i spretnost lijeve šake, kao i pravo na odgovarajuću novčanu naknadu, **počev od 16.01.2023. godine, do dana rasporeda na drugo radno mjesto.**

Iz činjenica predmeta slijedi: da je tužilac, dana 18.10.2022. godine, prvostepenom organu podnio zahtjev za ostvarivanje prava po osnovu invalidnosti; da je prvostepeni organ, u postupku po tom zahtjevu, pribavio nalaz, ocjenu i mišljenje Instituta za ocjenjivanje radne sposobnosti u oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja Sarajevo – Odjeljenje za prvostepeni postupak medicinskog vještačenja u Tuzli, broj ORS-P-TZ-212/23, od 16.01.2023. godine, kojim je ocijenjeno da kod tužioca, **počev od 16.01.2023. godine,** postoji II kategorija invalidnosti - promijenjena radna sposobnost, i to **zbog povrede na radu** koja se dogodila **dana 30.09.2021. godine,** zbog koje promijenjene radne sposobnosti tužilac više nije sposoban za svoj posao - bravar, a sposoban je za drugi odgovarajući posao koji ne iziskuje veću snagu i spretnost lijeve šake; da je tužilac, uz zahtjev za ostvarivanje prava, između ostalog, priložio i **prijavu o nesreći na poslu** sačinjenu od strane pomenutog poslodavca dana 01.10.2021. godine, u kojoj je, između ostalog, konstatovano da se povreda tužioca dogodila za vrijeme rada kod istog poslodavca na PK Turija Terex RH-1, da je izvor povrede cilindar kašike bagera Terex RH-1, a uzrok **nepažnja radnika;** da je u prijavi o nesreći na poslu popunjena i rubrika „VI Izvještaj doktora koji je pregledao povrijeđenog“, i ovjerena potpisom i pečatom ljekara koji je pregledao tužioca nakon povređivanja; da je iz iste prijave vidljivo da je potpisana od strane odgovorne osobe poslodavca, da postoji očevidac povređivanja, da je potpis službene osobe poslodavca na prijavi ovjeren pečatom poslodavca, te da je u rubrici označenoj pod brojem 48 navedeno da **nije obavljen uvidaj od strane inspekcije zaštite na radu;** da iz akta Zavoda zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona broj 07-33-43-1006-2/22-LR/LR, od 21.07.2022. godine, proizilazi da je poslodavac pomenutu prijavu dostavio tom Zavodu dana 15.10.2021. godine.

Na osnovu naprijed opisanog činjeničnog stanja prvostepeni organ je, prvostepenim rješenjem odlučio na naprijed opisani način, pozivajući se na odredbe člana 52. stav 2. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 13/18, 93/19 - Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, 90/21 i 19/22, 42/23 - Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine), ali **bez davanja obrazloženja** iz kojih razloga je pomenutu povredu tužioca tretirao kao **običnu** (nekvalifikovanu) **povredu,** a ne kao **povredu na radu,** i zbog čega je tužiocu pravo na novčanu naknadu **ograničio do dana rasporeda na drugo radno mjesto.**

Protiv prvostepenog rješenja tužilac je izjavio žalbu tuženom, koji je istu osporenim aktom odbio kao neosnovanu bez pribavljanja nalaza, ocjene i mišljenja Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja Sarajevo – Odjeljenje za drugostepeni postupak Sarajevo, posebno ističući da je u pomenutoj prijavi o nesreći na poslu, u rubrici označenoj pod brojem 48, navedeno da **nije obavljen uvidaj od strane inspekcije zaštite na radu,** iz kog razloga tuženi smatra da ta isprava **ne ispunjava zakonske uslove** da se može smatrati **relevantnim dokazom** na osnovu kog bi se žalitelju priznalo pravo na novčanu naknadu **bez ograničenja,** i to „bez obzira što je stručni organ vještačenja utvrdio povredu na radu od 30.09.2021. godine“.

Imajući u vidu izloženo, sud je ocijenio da materijalno pravo u ovoj upravnoj stvari nije pravilno primjenjeno, te da su iz utvrđenog činjeničnog stanja i izvedenih dokaza tuženi i prvostepeni organ izveli nepravilan zaključak o dokaznoj snazi predmetne prijave o nesreći na poslu, a potom i o karakteru povrede koja je opisana u toj ispravi, te o pravima koja tužiocu pripadaju po osnovu II kategorije invalidnosti, kao i da činjenično stanje u pogledu datuma od kojeg tužiocu pripada pravo na novčanu naknadu nije potpuno i pravilno utvrđeno.

Naime, odredbama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 13/18 i 93/19 - Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine), koje sud smatra relevantnim za zakonito rješavanje ove upravne stvari, propisano je:

Član 48.

(Pojam invalidnosti)

(1) **Invalidnost** kod osiguranika u obaveznom osiguranju postoji kada se utvrdi da je, zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju koje se **ne mogu otkloniti liječenjem ili medicinskom rehabilitacijom**, nastala **promijenjena radna sposobnost** ili **gubitak sposobnosti za rad** na radnom mjestu odnosno poslu koji je obavljao na dan ocjene radne sposobnosti ili koji je obavljao prije prestanka osiguranja.

(2) Promijenjena radna sposobnost postoji kada osiguranik u obaveznom osiguranju, **zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju**, sa radnim naporom koji ne ugrožava njegovo zdravstveno stanje, ne može da radi na radnom mjestu odnosno poslu iz stava (1) ovog člana, ali može sa punim radnim vremenom, sa ili bez prekvalifikacije ili dokvalifikacije, da radi na drugom radnom mjestu odnosno poslu koji odgovara njegovoj stručnoj spremi odnosno radnoj sposobnosti stečenoj radom.

(3) Gubitak radne sposobnosti (I kategorija invalidnosti) postoji kada se utvrdi da osiguranik u obaveznom osiguranju trajno nije sposoban za rad na radnom mjestu odnosno poslu koji je obavljao na dan ocjene radne sposobnosti ili koje je obavljao prije prestanka osiguranja, kao ni za drugo radno mjesto odnosno posao koji odgovara njegovoj stručnoj spremi odnosno radnoj sposobnosti stečenoj radom niti se prekvalifikacijom ili dokvalifikacijom može osposobiti za druge poslove koji odgovaraju njegovoj stručnoj spremi odnosno radnoj sposobnosti stečenoj radom.

(4) Invalidnost prema stavu (1) ovog člana može prouzrokovati povreda na radu, profesionalna bolest, povreda van rada i bolest.

(5) Invalidnost kod osiguranika poljoprivrednika postoji kada se utvrdi da je, zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju koje se ne mogu otkloniti liječenjem ili medicinskom rehabilitacijom, zbog povrede van rada ili zbog bolesti, nastala potpuna nesposobnost za obavljanje poljoprivredne djelatnosti odnosno poslova koje redovno obavlja u svom poljoprivrednom gazdinstvu.

(6) Invalidnost kod osiguranika u dobrovoljnom osiguranju postoji kada se utvrdi da je, zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju koje se ne mogu otkloniti liječenjem ili medicinskom rehabilitacijom, nastala potpuna nesposobnost za privređivanje.

(7) Potpuna nesposobnost za privređivanje postoji kada lice zbog vrste i težine fizičkog ili mentalnog oštećenja ili vrste i težine psihičke bolesti nije sposobno za obavljanje najjednostavnijih poslova.

Član 49.

(Povreda na radu)

(1) Povredom na radu smatra se:

a) povreda osiguranika, prouzrokovana neposrednim i kratkotrajnim mehaničkim, fizičkim ili hemijskim djelovanjem, naglim promjenama položaja tijela, iznenadnim opterećenjem tijela ili drugim promjenama fiziološkog stanja organizma, ako je takva **povreda uzročno vezana za obavljanje posla** koji je osnov osiguranja,

b) povreda koju osiguranik pretrpi na redovnom putu od stana do mjesta rada i obratno, odnosno radi obavljanja djelatnosti na osnovu koje je osiguran.

c) povredom na radu, u smislu ovog zakona, smatra se i povreda lica iz člana 36. ovog zakona, odnosno lica iz člana 17. tačka h) ovog zakona, zadobijena u pripremama za odbranu, odnosno u odbrani BiH u periodu od 18. septembra 1991. godine do 23. decembra 1995.

(2) Povredom na radu u smislu ovog zakona, **ne smatra se povreda na radu** ukoliko je prouzrokovana:

a) **namjerno** ili iz **krajnje nepažnje** osiguranika koji je obavljao radne obaveze, kao i na redovnom putu od stana do mjesta rada i obratno,

b) pijanstvom osiguranika,

c) isključivom odgovornosti trećeg lica,

d) zbog više sile,

e) zbog obavljanja aktivnosti koje nisu u vezi s obavljanjem radnih aktivnosti,

f) usljed namjernog nanošenja ozljede osiguraniku od strane drugog lica izazvanog ličnim odnosom s osiguranim licem koje se ne može dovesti u vezu sa radno-pravnom aktivnosti,

g) usljed namjernog nekorištenja opreme zaštite na radu i nepoštivanja propisa o zaštiti na radu.

(3) U slučaju spora iz stava (2) ovog člana teret dokazivanja je na poslodavcu.

Član 52.

(Prava osiguranika sa promijenjenom radnom sposobnosti)

(1) Osiguranik kod kojeg je utvrđena promijenjena radna sposobnost ima pravo na:

a) raspoređivanje na drugo radno mjesto,

b) prekvalifikaciju ili dokvalifikaciju,

c) novčanu naknadu u vezi sa promijenjenom radnom sposobnošću.

(2) Prava iz stava (1) ovog člana osiguraniku obezbjeđuje poslodavac kod koga je radio u vrijeme nastanka invalidnosti.

Član 55.

(Pravo osiguranika na naknadu plate)

Osiguranik kome se na osnovu promijenjene radne sposobnosti obezbjeđuje pravo na raspoređivanje na drugo radno mjesto, odnosno pravo na prekvalifikaciju ili dokvalifikaciju ima pravo na:

a) naknadu plate od dana nastanka invalidnosti do dana rasporeda na drugo radno mjesto, odnosno do upućivanja na prekvalifikaciju ili dokvalifikaciju, kao i od dana završene prekvalifikacije ili dokvalifikacije **do rasporeda na drugo radno mjesto** (u daljnjem tekstu: naknada zbog čekanja),

b) naknadu plate za vrijeme prekvalifikacije ili dokvalifikacije (u daljnjem tekstu: naknada za vrijeme prekvalifikacije ili dokvalifikacije) i

c) naknadu plate zbog manje plate na drugom radnom mjestu (u daljnjem tekstu: naknada zbog manje plate), pod uslovom da je promijenjena radna sposobnost **nastala po osnovu povrede na radu ili profesionalne bolesti**.

Iz sadržaja citiranih odredaba člana 49. stav 1. tačka a) Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju proizilazi da se povredom na radu, između ostalog, smatra i povreda osiguranika, prouzrokovana neposrednim i kratkotrajnim mehaničkim, fizičkim ili hemijskim djelovanjem, naglim promjenama položaja tijela, iznenadnim opterećenjem tijela ili drugim promjenama fiziološkog stanja organizma, **ako je takva povreda uzročno vezana za obavljanje posla koji je osnov osiguranja**, iz čega slijedi da je postojanje **uzročne veze** između povrede i obavljanja nekog posla prvenstveno **stručno pitanje** o kojem se izjašnjavaju vještaci medicinske struke u postupku utvrđivanja invalidnosti.

U konkretnom slučaju, prvostepena ljekarska komisija Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja **ocijenila je** da je invalidnost kod tužioca uzrokovana **povredom na radu**, iz čega slijedi da je ta komisija zaključila da je predmetna **povreda tužioca uzročno vezana za obavljanje posla** koji je osnov njegovog osiguranja.

Ovu stručnu ocjenu **nisu doveli u pitanje** ni tuženi, a ni prvostepeni organ, ali su, zbog **nepravilne ocjene dokazne snage** predmetne prijave o nesreći na poslu, iz utvrđenih činjenica izveli nepravilan zaključak o karakteru povrede koju je pretrpio tužilac, pogrešno cijeneći da se radi **o običnoj (nekvalifikovanoj) povredi, a ne o povredi na radu**.

Svoj stav da se predmetna povreda tužioca **ne može smatrati povredom na radu**, tuženi zasniva na okolnosti da je u predmetnoj prijavi o nesreći na poslu, u rubrici označenoj pod brojem 48, navedeno da **nije obavljen uvidaj od strane inspekcije zaštite na radu**, zbog čega smatra da ta isprava **ne ispunjava zakonske uslove** da se može smatrati **relevantnim dokazom** na osnovu kog bi se žalitelju priznalo pravo na novčanu naknadu bez ograničenja.

Međutim, ovakav stav tuženog nema pravno uporište ni u Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju, ni u bilo kom drugom zakonu, zbog čega je za sud neprihvatljiv.

Naime, ni Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju, a ni bilo kojim drugim zakonom **nije predviđeno** da se **povredom na radu ne može smatrati** povreda koja se dogodila na radu ukoliko prijava o nesreći na poslu **nije obavljen uviđaj od strane inspekcije zaštite na radu**.

Jedine povrede koje se **dogode na radu**, a koje se **ne smatraju povredama na radu** taksativno su nabrojane u odredbama člana 49. stav 2. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, a to su povrede koje su prouzrokovane:

- a) **namjerno** ili iz **krajnje nepažnje** osiguranika koji je obavljao radne obaveze, kao i na redovnom putu od stana do mjesta rada i obratno,
- b) **pijanstvom osiguranika**,
- c) **isključivom odgovornošću trećeg lica**,
- d) zbog **više sile**,
- e) zbog **obavljanja aktivnosti koje nisu u vezi s obavljanjem radnih aktivnosti**,
- f) usljed **namjernog nanošenja ozljede osiguraniku od strane drugog lica** izazvanog ličnim odnosom s osiguranim licem koje se **ne može dovesti u vezu sa radno-pravnom aktivnosti**,
- g) usljed **namjernog nekorištenja opreme zaštite na radu i nepoštivanja propisa o zaštiti na radu**.

Iz tog razloga sud smatra da tuženi i prvostepeni organ pravni osnov za neprihvatanje neke povrede kao povrede na radu mogu naći samo u odredbama člana 49. stav 2. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, i to pod uslovom da **provede dokaze** koji pouzdano **dokazuju da postoji neki od razloga iz tih zakonskih odredaba**, a ne i u nedostacima prijave o nesreći na poslu koji se tiču **neobavljanja uviđaja od strane inspekcije zaštite na radu**, ili bilo kojim drugim nedostacima u vezi te prijave (ukoliko se **ne radi o krivotvorenju** same isprave ili bitnih podataka u ispravi).

Ovo tim prije što prijavu o nesreći na poslu **ne popunjava povrijeđeni zaposlenik, nego poslodavac**, koji se brine i o **obavljanju uviđaja od strane inspekcije zaštite na radu** i o svim drugim obavezama u vezi povrede zaposlenika na radu (od **dostavljanju** prijave o nesreći na poslu **nadležnom zavodu zdravstvenog osiguranja**, o popunjavanju odgovarajuće rubrike u kojoj se iznosi **mišljenje inspektora rada**), zbog čega se ovi nedostaci na koje se poziva tuženi, ili bilo koji drugi nedostaci koji se tiču te javne isprave, **ne mogu staviti na teret tužiocu**, niti bi tužilac trebao da snosi bilo kakve štetne posledice ukoliko poslodavac, iz bilo kojih razloga, ne postupi u skladu sa svojim zakonskim obavezama.

S tim u vezi sud posebno ističe da je ovakav pravni stav zauzeo i Vrhovni sud Federacije u presudi broj 03 0 U 022844 23 Uvp, od 07.09.2023. godine, u kojoj je, na stranicama 4. i 5., istakao:

"Nesporno je utvrđeno da poslodavac tužitelja prijavu o nesreći na poslu nije dostavio kantonalnom zavodu osiguranja premda je istu sačinio nakon što je tužitelj povrijeđen obavljajući redovne radne poslove. Odredbom člana 28. stav 2. Zakona o zdravstvenom osiguranju¹ pod povredom na radu, odnosno oboljenjem od profesionalne bolesti, u smislu ovog zakona, smatra se povreda odnosno oboljenje saglasno propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju, a stavom 3. obavezana su pravna i fizička lica da za svaki slučaj povrede na radu i oboljenja od profesionalne bolesti radnika dostave kantonalnom zavodu osiguranja prijavu, u roku od tri dana od dana povrede, odnosno utvrđivanja oboljenja od profesionalne bolesti.

Suprotno prigovorima iz zahtjeva tuženog organa, ovaj sud nalazi da je prvostepeni sud donio zakonitu presudu kada je utvrdio da tužitelju zbog povrede na radu od 03.12.2019. godine pripada pravo na odgovarajuću novčanu naknadu počev od 04.03.2021. godine, pa sve dok za to budu postojali zakonski uslovi obzirom da je u toku postupka nesporno utvrđeno da je tužitelj povrijeđen u toku rada, a ne samo da je povrijeđen, kako je navedeno u izreci prvostepenog rješenja od 16.12.2021. godine. Okolnost da poslodavac tužitelja nije ispunio svoju zakonsku obavezu iz

¹ „Službene novine Federacije BiH“ broj: 30/97, 7/02 i 70/08

člana 28. stav 3. Zakona o zdravstvenom osiguranju jer Prijavu o nesreći na poslu nije dostavio kantonalnom zavodu osiguranja, za njega predstavlja opasnost da bude novčano kažnjen od 500 do 2000 KM jer u zakonskom propisanom roku od dana povrede na radu odnosno nije dostavio prijavu kantonalnom zavodu osiguranja kako je propisano odredbom člana 111. stav 1. tačka 3. Zakona o zdravstvenom osiguranju. Takav propust poslodavca ne može imati utjecaj na ostvarenje prava tužitelja da zbog povrede na radu ostvari pravo na zdravstvenu zaštitu iz osnova obaveznog zdravstvenog osiguranja. Prijava nesreće na poslu predstavlja izvještajni obrazac kojeg popunjava i dostavlja poslodavac nadležnom zavodu zdravstvenog osiguranja u cilju vođenja evidencije u oblasti provođenja zdravstvene zaštite kako je propisano odredbom člana 3. u vezi odredaba članova 24. i 54. Zakona o evidencijama u oblasti zdravstva², međutim, nedostavljanje ovog obrasca nije prepreka da osiguranik drugim dokaznim sredstvima dokazuje da je promijenjena radna sposobnost nastala po osnovu povrede na radu u smislu odredbe člana 133. stav 1. i člana 157. stav 2. Zakona o upravnom postupku. Ukoliko bi se povreda na radu osiguranika dokazivala isključivo pravilno popunjenom i dostavljenom prijavom poslodavca o nesreći na poslu, tada bi ostvarenje prava osiguranika sa promijenjenom radnom sposobnošću ovisilo o volji ili sposobnosti poslodavca, a ne o utvrđenom pravom stanju stvari, što bi predstavljalo pretjerani formalizam koji bi onemogućio osiguraniku da dokazuje činjenicu o nastaloj povredi na radu na kojoj temelji svoj zahtjev."

Što se tiče prava na naknadu plate **zbog manje plate** na drugom radnom mjestu, odredbama člana 55. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju regulisano je **od kada do kada** to pravo osiguranicima pripada.

Prema tim zakonskim odredbama pravo na tu naknadu svi osiguranici **imaju počev od dana nastanka invalidnosti**, dok vrijeme **do kada** to pravo osiguranicima pripada zavisi od toga **čime je invalidnost uzrokovana**.

Osiguranicima kod kojih je invalidnost uzrokovana **bolešću** koja se ne smatra profesionalnom, ili **povredom van rada** ovo pravo je **vremenski ograničeno** i pripada im **samo do dana rasporeda na drugo radno mjesto** (član 55. tačka a) Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju), dok osiguranicima kod kojih je invalidnost uzrokovana **povredom na radu** ili **profesionalnom bolešću**, ovo pravo **vremenski nije ograničeno** i pripada im dok za to postoje zakonski uslovi (član 55. tačka c) Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju).

U konkretnom slučaju prvostepeni organ je, cijeneći da se radi o **povredi van rada**, tužiocu pravo na naknadu plate **zbog manje plate** na drugom radnom mjestu priznao **počev od 16.01.2023. godine, do dana rasporeda na drugo radno mjesto**.

Međutim, sud smatra da u postupku nisu potpuno i pravilno utvrđene ni sve odlučne činjenice koje se tiču **datuma od kojeg tužiocu pripada pravo** na tu novčanu naknadu, a ni ni sve odlučne činjenice koje se tiču **datuma do kojeg tužiocu pripada pravo** na tu novčanu naknadu, odnosno karaktera predmetne povrede.

Naime, prvostepena ljekarske komisija je kao **dan (datum) nastanka invalidnosti** kod tužioca utvrdila **16.01.2023. godine**, što ujedno predstavlja i datum kada je ta komisija sačinila svoj nalaz, ocjenu i mišljenje, dok se njegovo povređivanje, povodom kojeg mu je utvrđena invalidnost, dogodila **dana 30.09.2021. godine**.

Međutim, sud cijeni da se iz odredaba člana 48. stav 1. i 2. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju može zaključiti da se pod **danom (datumom) nastanka invalidnosti** treba smatrati **prvi dan nakon završetka liječenja ili medicinske rehabilitacije**, jer taj dan predstavlja dan kada je kod osiguranika **došlo do trajnih promjena u zdravstvenom stanju** koje se više **ne mogu otkloniti liječenjem ili medicinskom rehabilitacijom**.

² "Službene novine Federacije BiH" broj 37/12

To dalje znači da dan nastanka invalidnosti ljekarska komisija treba utvrditi na osnovu medicinske dokumentacije i drugih dokaza iz kojih proizilazi **kada** je kod osiguranika **završeno liječenje ili medicinska rehabilitacija**.

U konkretnom slučaju povreda na radu kod tužioca dogodila se **dana 30.09.2021. godine**, ali ljekarska komisija nije uopšte utvrđivala **kada** je kod tužioca **završeno liječenje ili medicinska rehabilitacija**, nego je kao dan nastanka invalidnosti navela datum kada je sačinila svoj nalaz, ocjenu i mišljenje, zbog čega je činjenično stanje u tom dijelu ostalo nepotpuno i nepravilno utvrđeno, što predstavlja nedostatak koji sprečava ocjenu zakonitosti osporenog i prvostepenog akta, zbog kojeg se oba akta moraju poništiti.

Pošto ni tuženi pri donošenju osporenog akta nije vodio računa o navedenim nedostacima u primjeni materijalnog i procesnog prava, na osnovu odredaba člana 12. tačka 2. i 4., te člana 36. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima ("Službene novine Federacije BiH", broj 9/05), na osnovu odredaba člana 12. stav 1. tačka 1., 2., i 4., i člana 36. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima ("Službene novine Federacije BiH", broj 9/05), valjalo je odlučiti na način bliže opisan u izreci.

U ponovnom postupku prvostepeni organ dužan je otkloniti nedostatke na koje se ukazuje presudom, s tim što će uz davanje mogućnosti učešća tužioca u postupku, u vezi pribavljanja medicinske dokumentacije i drugih dokaza iz kojih proizilazi **kada** je kod osiguranika **završeno liječenje ili medicinska rehabilitacija**, nakon pribavljanja te dokumentacije od prvostepene ljekarske komisije zatražiti da ponovo utvrdi **dan (datum) nastanka invalidnosti** kod tužioca, te nakon toga ponovo odlučiti o zahtjevu tužioca, vodeći računa o pravnim shvatanjima suda i primjedbama u pogledu postupka sadržanim u presudi.

Odluka o troškovima upravnog spora zasnovana je na odredbama člana 55. Zakona o upravnim sporovima, u vezi sa članom 386. stav 1. i 387. Zakona o parničnom postupku ("Službene novine Federacije BiH" broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), a odnosi se na troškove sastava tužbe po punomoćniku advokatu, što po odredbama člana 19. stav 1. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Službene novine Federacije BiH“ broj 22/04), iznosi 240,00 KM (bez PDV-a).

Zapisničar:
Edina Hasić, s.r.

Sudija:
Predrag Krsmanović, s.r.

POUKA: Protiv ove presude nije dozvoljena žalba.